

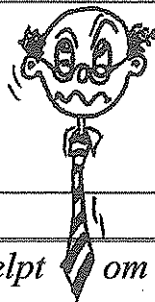
Hoofdstuk 11

Informatie integreren

Les 1

Leren van teksten.

Tot nu toe hebben we geleerd wat je helpt om een tekst beter te kunnen begrijpen.

We weten nu hoe we ons kunnen voorbereiden op het lezen.

Ook weten we wat we tijdens het lezen moeten doen om de tekst goed te blijven begrijpen.

En na het lezen kunnen we de hoofdgedachte van de tekst geven.

Soms kun je ook iets leren uit een tekst.

Deze kennis kun je dan op een ander moment weer toepassen.

Kijk maar:

Eindelijk is het dan zo ver!

De klas gaat op schoolreisje naar de dierentuin.

De meester heeft de folder over de dierentuin aan alle kinderen meegegeven.

Hier staat de tekst uit die folder (zie hoofdstuk 8) nog een keer:

Burgers' Dierenpark.

Het Burgers' Dierenpark is ongeveer 18 hectaren groot en heeft meer dan 3000 dieren. In het dierenpark is zoveel mogelijk geprobeerd om de dieren in hun natuurlijke omgeving te laten. Dat wil zeggen dat de dieren niet allemaal in hokken zitten, maar dat de omgeving waarin ze in de natuur leven zoveel mogelijk is nagemaakt. In het dierenpark wonen onder andere 3 soorten mensapen, kleinere apen, olifanten, stokstaartjes, pinguïns, roofdieren en nog veel meer dieren.

Burgers' Safaripark.

Ook heeft Burgers' Zoo een safaripark. Door dit park is een wandelroute aangelegd, waardoor de dieren in alle rust te bewonderen zijn. Er lopen veel verschillende soorten dieren in dit safaripark. Onder andere leeuwen, jachtluipaarden giraffen, zebra's, antilopen en neushoorns. Ook zijn er een aantal Afrikaanse vogelsoorten te bewonderen.

Een paar ouders waren een beetje bang geworden.

Er staat namelijk in de folder dat er een wandelroute door het safaripark is aangelegd. Het leek die ouders nogal gevaarlijk om over die route tussen al die wilde dieren te lopen. Daarom geeft de meester ook de volgende tekst aan de leerlingen mee:

De tekst gaat over een paar dierentuinen in Nederland:

Dierentuinen

In Nederland zijn heel veel verschillende dierentuinen.

De oudste staat in Amsterdam.

Deze dierentuin heet Artis.

In Artis zitten de meeste dieren in hokken.

Maar je hebt tegenwoordig ook dierentuinen waar de dieren veel meer vrijheid hebben.

Bijvoorbeeld Burgers Zoo in Arnhem.

Daar lopen de dieren gewoon los.

Natuurlijk kunnen ze niet bij de bezoekers komen.

De oppassers hebben een hek om een groot gebied gezet.

Binnen dit hek lopen de dieren vrij rond.

De bezoekers kunnen over een soort brug door dat gebied lopen.

Zo kunnen ze de dieren bekijken zonder dat de dieren last hebben van de bezoekers.

Dat is nog eens een mooie oplossing!

De dieren hebben vrijheid en worden beschermd.

De ouders zijn nu gerust gesteld.

Ze kunnen lezen dat je niet dwars door het safaripark loopt,
maar dat je over een brug kunt lopen.

*Zo zie je dat je uit de ene tekst iets kunt leren,
wat je in een andere tekst weer nodig hebt.*

Op de volgende bladzijden staan een paar teksten.

Maak de vragen die bij de teksten staan geschreven.

Let op!

Soms heb je kennis uit de ene tekst nodig om de andere tekst te kunnen begrijpen.

Armoede

- 1 Heel veel kinderen op deze aarde leven in armoede.
Wij kunnen ons daar niets bij voorstellen, want wij leven in een rijk land.
Echte armoede betekent dat je geen geld hebt om eten en drinken te kopen.
En dat is verschrikkelijk.
- 5 Steeds meer mensen trekken zich het lot van arme kinderen aan.
Ze vinden het erg dat wij zo rijk zijn en die kinderen bijna niets hebben.
Daarom geven ze geld aan die kinderen.
Dat geld kun je niet direct aan de kinderen geven; je kunt het moeilijk op de post doen.
Het geld gaat daarom meestal naar een stichting.
- 10 Dat is een groep mensen die zorgt dat het geld komt waar het 't hardst nodig is.
Unicef is bijvoorbeeld zo'n stichting.
De mensen die voor Unicef werken zorgen dat arme kinderen naar school kunnen.
En als ze ziek zijn krijgen ze geld voor de dokter.

Kortom, de armoede onder kinderen wordt bestreden door stichtingen zoals Unicef.

- 15 Zij zorgen ervoor dat het geld wat mensen geven, goed terecht komt. Geven dus!

1. Wat is Unicef (regel 11-12)?

.....

2. Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?

.....

.....

Kaarten verkopen

Lindy staat voor de deur van een groot huis. Jeroen staat naast haar. In zijn hand heeft hij een pakje met ansichtkaarten. Langzaam en plechtig drukt Jeroen op de bel. Het lijkt wel alsof er een enorme klok begint te luiden. Zenuwachtig staat Lindy te wiebelen. Het lijkt wel alsof het een kwartier duurt voor er iemand komt. "Zal ik nog een keer bellen?" fluistert Jeroen. Juist op dat moment gaat de deur open. Er staat een oude mevrouw met een vriendelijk gezicht in de deuropening. "Kan ik iets voor jullie doen?" vraagt ze. Lindy knikt, schudt dan haar hoofd en stottert: "Nou, eh, misschien wel. Het... eh... het zit namelijk zo, dat wij kaarten moeten verkopen voor Unicef..." Ze kijkt naar haar tenen, die wiebelen in haar sandalen. "Aha!" zegt de vrouw. "Dat is een goede zaak. Ik vind het fijn dat zulke rijke kinderen als jullie iets doen voor arme kinderen. Wacht maar even!" Ze sloft naar binnen en komt even later terug met een dikke portemonnee "Doe mij maar drie van die pakjes. Ik stuur mensen graag een kaartje. En zeker van Unicef." Jeroen geeft de mevrouw drie pakjes. "Dat is dan vijftien gulden" zegt hij stoer. De mevrouw glimlacht. "Hier heb je vijftientwintig gulden. Laat het wisselgeld maar zitten. Dat is óók voor Unicef!" "Nou bedankt!" zeggen Lindy en Jeroen in koor.

Als ze weglopen zegt Lindy: "Dat viel mee, zeg!" Jeroen knikt. "Ik vond het best eng, maar nu niet meer. We hebben al heel wat geld opgehaald voor die kinderen. Ik ga het nog leuk werk vinden!" "Ik ook" zegt Lindy. Maar toch is ze weer zenuwachtig als Jeroen bij het volgende huis aanbelt...

3. Waarom verkopen Lindy en Jeroen kaarten voor Unicef?

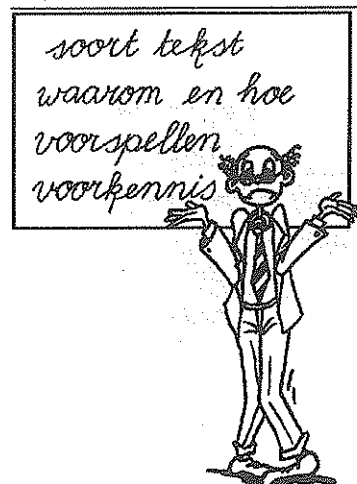
.....

.....

.....

Les 2

Nog eens oefenen.

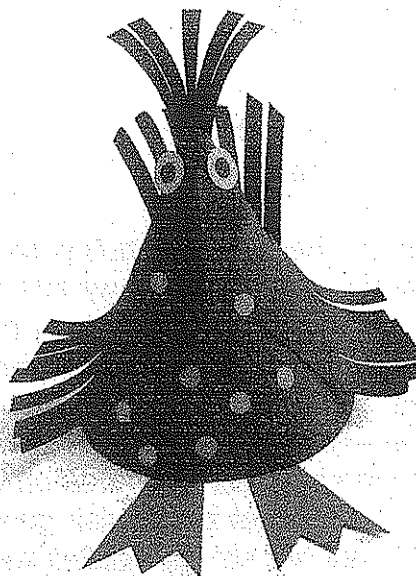

Vogeltje piekhaar

Dit heb je nodig:

gekleurd papier
een bord
plakfiguurtjes van papier

viltstiften
plakstift
schaar

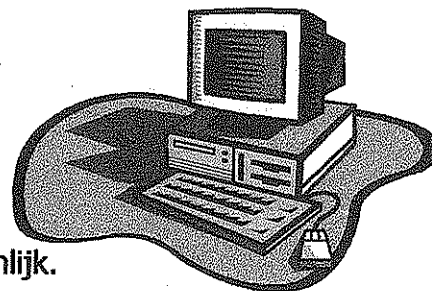
1. Teken een cirkel rond het bord op een stuk gekleurd papier en knip hem uit. Vouw hem dubbel en knip langs de vouw. Je hebt maar één helft nodig.
2. Doe lijm op de helft van de rechte rand. Vouw die helft over de andere zodat er een kegelvorm ontstaat. Druk stevig vast.
3. Vouw een rechthoek van papier en teken er een lijn schuin overheen. Knip het papier op die lijn door. Zo krijg je een snavel.
4. Knip één strook papier als staart en twee voor de vleugels. Maak er een heleboel knipjes in. Knip twee figuren uit voor de voeten.
5. Rol de vleugels en de staart om een potlood, dan gaan ze krullen. Lijm vleugels, staart en voeten vast.
6. Je kunt een kuif maken. Doe dat op dezelfde manier als de staart. Lijm hem vast op het hoofd. Versier de vogel met viltstift en plakfiguurtjes.

(F. Campbell, 1996)

1. Als je nu gaat knutselen en je moet een puntzak maken, weet jij dan hoe dat moet? Beschrijf het maar:

.....

.....

Internet

- 1 Heb je wel eens gesurft op het internet?

Steeds meer mensen doen het. Maar wat is internet eigenlijk.

Internet zijn een heleboel computers die met elkaar samenwerken.

Niet de computers zelf noemen we internet,

- 5 maar de manier waarop ze met elkaar praten.

Internet is in de jaren zestig uitgevonden door militairen en geleerden.

De militairen wilden graag via de computer met elkaar praten tijdens oorlog.

De geleerden wilden graag de teksten van elkaar lezen.

Daarom 'knoopten' ze als het ware hun computers aan elkaar.

- 10 Pas veel later is internet zo populair geworden.

Dat komt doordat het steeds makkelijker te gebruiken is.

Ook staat er steeds meer informatie op die voor veel mensen nuttig is.

Internet wordt vooral gebruikt om gegevens op te zoeken.

Maar internet wordt ook veel gebruikt om er berichten mee door te geven.

- 15 Dat kan via e-mail.

2. Wat is internet?

3. Waarom 'knoopten' ze hun computers aan elkaar (regel 9)?

4. Knoopten ze echt hun computers aan elkaar?

Wat wordt er met deze zin (regel 9) bedoeld?

Huisdieren

Heb jij een huisdier?

Een lief klein poesje of een konijntje?

Of heb je misschien een hond?

Een heleboel mensen hebben wel een huisdier.

Huisdieren leven meestal langer dan wilde dieren.

Dat komt omdat je je kat of hond goed verzorgd.

Ook als hij oud en traag is geworden.

Zo'n oud dier kan in de natuur niet overleven.

Andere dieren kunnen hem makkelijk vangen en opeten als hij oud en traag is geworden.

Zo zie je maar weer:

Huisdieren worden meestal ouder dan wilde dieren.

5. Wat is het thema van deze tekst?

.....

6. Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?

.....

.....

Les 3

Nog meer oefenen.

Stromend water

- 1 Misschien heb je op het strand wel eens een zandkasteel gemaakt.
Als het vloed wordt, spoelt je zandkasteel weg. Heel langzaam.
De zee neemt steeds een stukje van je kasteel mee.
En daar waar het water en het zand elkaar raken, wordt het zand glad.
- 5 Er blijft een soort spoor achter.

In de duinen zie je dat soms ook goed:

op een stuk waar geen gras groeit zie je allemaal sporen van water.

Het lijkt of er net nog water gelopen heeft.

Als een rivier opdroogt, kun je jaren later de rivierbedding nog zien.

- 10 Dat is de geul waar het water door liep, toen de rivier nog niet opgedroogd was.

Stromend water laat dus sporen achter.

En op plaatsen waar veel water heeft gestroomd, kun je ze soms jaren later nog zien.

En dat terwijl het water er al lang niet meer stroomt.

1. Wat is een rivierbedding (regel 9)?

.....

2. De inleiding van deze tekst loopt van regel 1 tot en met regel

De kern loopt van regel tot en met regel

Het slot loopt van regel tot en met regel

Leven op Mars?

- 1 Iedereen met een beetje fantasie kan zich wel een Marsmannetje voorstellen.
In ieder geval is het een wezentje dat een beetje op een mens lijkt,
maar toch heel anders is.
Zou er leven buiten de aarde bestaan?
- 5 Niemand weet het.

Maar... sinds kort weten we wel dat er op Mars water gestroomd heeft.
Het stroomt er nu niet meer, maar de sporen zijn nog duidelijk te zien.
Op de hellingen van de heuvels op Mars zijn duidelijk droge rivierbeddingen te zien.
Er is dus stromend water op Mars geweest.

- 10 En we weten: waar stromend water is, is leven mogelijk.

Bestaan er dan toch Marsmannetjes?

Nee, de geleerden denken dat er misschien wél hele kleine diertjes op Mars leven.
Diertjes, zo klein, dat je ze alleen met behulp van een microscoop kunt zien.
Zulke diertjes worden micro-organismen genoemd.

- 15 Maar ook deze micro-organismen hebben water nodig...

Het is dus duidelijk: Marsmannetjes bestaan niet.
Maar als er, diep onder de Marsgrond nog stromend water is,
is het wel mogelijk dat er op Mars leven is!

3. In regel 8 staat dat er rivierbeddingen gevonden zijn op Mars.
Wat zijn dat?

.....

.....

4. Wat zijn micro-organismen (regel 14)?

.....

.....

